

Tauākī Tūmataitinga mō Ngā Mōhiohio Hauora

E mārama ana ahau ki ēnei e whai ake:

1. Ka mahi tēnei whakahaere me Tū Ora Compass Health PHO (Primary Health Organisation), he kaupapa huamoni-kore e tautoko ana i ngā ratonga hauora puta noa i ngā rohe o Te Whanganui-a-Tara, Te Wairarapa me Kāpiti.
2. Ko ngā mōhiohio ka tukuna e au ina rēhita ahau ki tēnei whare rata ka tuarhia ki a Tū Ora me Te Manatū Hauora hei whakatau i tōku āhei atu ki te ratonga hauora e utua ana. Ina hāngai ki taku āhei atu ki ngā utu tāpiri, ka tuarhia anō ngā mōhiohio ki ētahi atu tari kāwanatanga pērā i a Immigration NZ me Te Manatū Whakahiato Ora.
3. Ka tiria pea aku mōhiohio hauora pērā i ngā whakatau mate, ngā otinga whakamātautau, ngā rongoā kua tūtohua, ngā kano ārai mate, ngā tūhuranga pērā i te tātari ū, me ētahi atu raraunga haumaruru me te whakahaere ā-tari ki a Tū Ora kia taea e rātau te:
  - Te tuku whakaaro ki ngā rata, ngā nēhi me ētahi atu kei taku whare rata
  - Te whakarite mahere, te whakarato, te utu, te aroturuki, me te whakapai ake i ngā ratonga hauora
  - Whakapā mai ki ahau mō ngā ratonga kua whakamahia e au, ka hiahia pea rānei ki te whakamahi.
4. Ka tiria pea aku mōhiohio hauora ki ētahi atu tāngata hauora ngaio kei roto i taku tiaki i taku hauora. Ka tuarhia anō pea ki ngā tari hauora kei roto i ngā kaupapa ka utua mō te iwi whānui, tae atu ki te Tātari Ū, te Tātari Whēkau, te Kano Ārai Mate, me te Matehuka.
5. Mā tētahi “Pūkete Manaaki Tuari” ka taea e ngā kaiwhakarato ratonga hauora whaimana, pērā i ngā rata i muri i ngā haora mahi me ngā rata hōhipera te toro tētahi whakarāpopototanga o aku mōhiohio hauora, tae atu ki ngā otinga whakamātautau taiwhanga, ngā mate hauora, ngā mate pāwera, me ngā rongoā ka tūtohua. Ka āhei ahau ki te wehe, engari kua kore e whiwhi ngā rata mō taku hauora i ngā mōhiohio hauora hira.
6. Mēnā kei raro au i te 18 tau, he Kāri Hauora Kaiwhakamahi Nui rānei tāku, he Kāri Ratonga Hapori rānei, ā, ka haere ahau ki te kite i tētahi rata ehara ko tōku ake rata, ka whakamōhiotia atu tēnei whare rata mō tērā. Kāore e whakapuakina te ingoa o te whare ratonga i haere atu ahau me te pūtake mō te haere engari mā taku whakaae rā ano.
7. Ina ōtītia tēnei whare rata, ka whakapā mai pea te kaiōtita ki ahau ki te tiro tiro mēnā i whiwhi ratonga ahau. Mēnā kei roto i te ōtita ko te tiro tiro i aku mōhiohio hauora, ko ngā rata tino matatau anake ka āhei ki te tiro i aku pūkete hauora.
8. Mēnā ka whakaaetia e tētahi Komiti Matatika, he pai noa iho te whakamahi i ngā mōhiohio hauora kāore e whakaatu ko wai ahau.
9. E āhei ana ahau ki te uru atu ki aku mōhiohio hauora e puritia ana e tēnei whare rata me Tū Ora. E āhei ana ahau ki te tono kia whakatikahia mēnā kei te hē ki ōku whakaaro.
10. Ka puritia anake e Tū Ora aku mōhiohio hauora mō te roa e hiahia ana hei whakatutuki i ana mahi waiwai.
11. E mārama ana ahau ko ngā tāngata me ngā whakahaere ka uru ki aku mōhiohio hauora kei raro i Ngā Tikanga Tūmataitinga Mōhiohio Hauora, ā, me whakarite rātau kei te haumaruru aku mōhiohio.
[Te Mana Mātāpono Matatapu | Ngā Tikanga Tūmataitinga Mōhiohio Hauora 2020](#)
12. Mā te whakarato i tēnei Tauākī, kei te ū a Tū Ora ki “Ngā Whakaritenga o te Whakamahi i Ngā Mōhiohio Hauora” e ai ki te Āpitianga 5 o te Enrolment Requirements for Contracted Providers me ngā PHO (Put 4.1).

Mō ētahi mōhiohio anō mō ngā mōhiohio hauora e kohia ana e Tū Ora tirohia a: www.tuora.org.nz